

prima instanță: Judecătoria Cahul
judecător: D. Bosii
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul
judecători: V. Movilă, E. Dvurecenschii, N. Veleva

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Miclauş
Natalia împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor
Interne (succedat în drepturi de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră),
intervenient accesoriu de partea reclamantei Miclauş Igor, intervenient accesoriu de
partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Finanțelor al
Republicii Moldova, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la
contestarea refuzului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației,
repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, prin care a fost
admis parțial apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului
Afacerilor (succedat în drepturi de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) și
a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017,
în partea soluționării pretenției cu privire la obligarea Departamentului Poliției de
Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, de a calcula și a achita lui Miclauş
Natalia, indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclauş Xxxx, născută la
și în partea obligației de a achita și calcula indemnizația lunară pentru creșterea
copilului minor Miclauş Xxxx, născută la xxxxxxxx, a câte 30 % lunar din venitul
mediul lunar realizat de Miclauş Igor și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost
respinsă cerința lui Miclauş Natalia cu privire la obligarea Departamentului Poliției
de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne de a calcula și a achita lui Miclauş
Natalia indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclauş Xxxx, născută la

xxxxxxx, a fost obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră să calculeze și să achite lui Miclauș Natalia indemnizația lunară pentru creșterea copilului Miclauș Xxxx, născută la xxxxxxxxpînă la vârsta de 3 ani, în rest hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017, a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La 22 iunie 2016, Miclauș Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al MAI, intervenient accesoriu din partea pârâtului, Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul, cu privire la contestarea refuzului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Miclauș Natalia a invocat că, este căsătorită cu Miclauș Igor din data de 18 iulie 2009, și au doi copii minori, Miclauș Tatiana născută la 25 ianuarie 2010 și Miclauș Xxxx, născută la xxxxxxxx.

Reclamanta Miclauș Natalia a indicat că, soțul său, Miclauș Igor, activează în funcție de specialist în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră al MAI, cu grad de locotenent.

Reclamanta Miclauș Natalia, mai menționează că, ea nu activează și se află împreună cu copiii la întreținerea soțului său, Miclauș Igor. Astfel, că la data de 19 aprilie 2016, în baza art. 37 al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, s-a adresat cu o cerere către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, pentru ca să-i fie calculate și să-i fie acordate indemnizația unică pentru nașterea copilului, și indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor, Miclauș Xxxx, născută la data de xxxxxxxx, pînă la vârsta de 3 ani.

De asemenea, reclamanta Miclauș Natalia, a invocat că, la 06 iunie 2016, prin scrisoarea nr.35/2-1-M-282/16, Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, a respins cererea reclamantei Miclauș Natalia cu privire la calcularea, achitarea indemnizației unice pentru naștere și indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor, Miclauș Xxxx.

Reclamanta Miclauș Natalia, a indicat că, refuzul din data de 06 iunie 2016 este ilegal și că la eliberarea acestui refuz, au fost încălcate prevederile art. 124 alin.(1), 123 alin. (2) Codul muncii, Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 183 privind revizuirea Convenției asupra protecției maternității din 1952, ratificată de Republica Moldova prin Lege nr. 87-XVI din 20 aprilie 2006, Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

A invocat că, în sensul normelor vizate, pârâtul Departamentul Poliției de Frontieră al MAI avea obligația de a achita în beneficiul ei, indemnizația unică pentru nașterea copilului, și indemnizația lunară pentru creșterea copilului, Miclauş Xxxx, pînă la împlinirea copilului a vârstei de 3 ani.

La 28 septembrie 2016, reclamanta Miclauş Natalia, prin intermediul avocatului-stagiar Puică Sergiu, a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a stabili, calcula și a achita indemnizația lunară, pentru creșterea copilului, Miclauş Xxxx, născută la data de xxxxxxxx, pînă la vîrsta de 3 ani.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 27 iunie 2016, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Iar, prin încheierea Judecătoriei Cahul din 27 iunie 2016, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului Miclauş Igor.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 05 aprilie 2017, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Miclauş împotriva Departamentului Poliției de Frontieră MAI, intervenient accesoriu de partea reclamantului Miclauş Igor, intervenient accesoriu de partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului Departamentului Poliției de Frontieră MAI de a achita indemnizația unică pentru nașterea copilului, indemnizația lunară pentru creșterea copilului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației pentru concediul medical de maternitate, concediul prenatal și postnatal, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost recunoscut ilegal refuzul Departamentului Poliției de Frontieră al MAI nr.35/2-1-M-282/16 din 02 iunie 2016, prin care s-a refuzat de a achita indemnizația unică pentru nașterea copilului, indemnizația lunară pentru creșterea copilului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației pentru concediul medical de maternitate, concediul prenatal și postnatal.

A fost obligat Departamentul Poliției de Frontieră al MAI de a calcula și a achita Nataliei Miclauş indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclauş Xxxx, eveniment care a avut loc la xxxxxxxx.

A fost obligat Departamentul Poliției de Frontieră al MAI de a calcula și a achita Nataliei Miclauş indemnizația lunară pentru creșterea copilului Miclauş Xxxx născută la xxxxxxxx, a câte 30% lunar, din venitul mediu lunar realizat de către Miclauş Igor în ultimele 12 luni calendaristice, anterioare lunii în care s-a produs evenimentul asigurat, începînd cu xxxxxxxx și pînă la atingerea de către Miclauş Xxxx a vârstei de 3 ani.

A fost obligat Departamentul Poliției de Frontieră al MAI de a calcula și a achita Nataliei Miclauş indemnizația pentru concediul prenatal de 70 zile și postnatal de 56 zile, legate de nașterea copilului Miclauş Xxxx, eveniment care a avut loc la xxxxxxxx.

A fost respinsă pretenția Nataliei Miclauş cu privire la repararea prejudiciului moral și cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017 a fost admis demersul reprezentantului apelantului Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al MAI, Cucu Svetlana și a fost înlocuit apelantul Departamentul Poliției de Frontieră al MAI cu succesorul lui în drepturile procedurale, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, a fost admis parțial apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră MAI (actual Inspectoratul General al Poliției de Frontieră). A fost casată parțial hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017, în partea soluționării pretenției cu privire la obligarea Departamentului Poliției de Frontieră MAI de a calcula și a achita lui Miclauş Natalia indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclauş Xxxx, născută la xxxxxxxx și în partea obligației de a achita și calcula indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Miclauş Xxxx, născută la xxxxxxxx, a câte 30 % lunar din venitul mediu lunar realizat de Miclauş Igor și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cerința lui Miclauş Natalia privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră MAI de a calcula și a achita lui Miclauş Nataliei indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclauş Xxxx, născută la xxxxxxxx, a fost obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră să calculeze și să achite lui Miclauş Nataliei indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Miclauş Xxxx, născută la xxxxxxxx, pînă la vârsta de 3 ani a copilului. În rest, hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017 a fost menținută.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, a fost expediată, de către instanța de apel, recurentului Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, la data de 18 ianuarie 2018, însă careva date despre recepționarea deciziei recurate lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că, recursul a fost depus de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, la 14 martie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurentul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al MAI a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Cahul, din 07 decembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Cahul din 05 aprilie 2017, în partea în care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Miclauş Natalia împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (succedat în drepturi de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu de partea reclamantei Miclauş Igor, intervenient accesoriu de partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Finanțelor al Republicii

Moldova, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de Miclauş Natalia.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a indicat că, decizia recurată este ilegală, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material.

Astfel, recurentul a menționat că, instanța de apel a obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră să stabilească, calculeze și să achite indemnizația de maternitate, în lipsa certificatului de concediu medical, fapt care contravine prevederilor punctului 3 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005.

Recurentul, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a invocat că, instanța de apel nu a stabilit perioada, pentru care urmează a fi efectuată achitarea indemnizației de maternitate.

Recurentul a mai indicat că, la momentul nașterii copilului, indemnizația de maternitate urma a fi achitată de către Casa Națională de Asigurări Sociale, conform punctului 47 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005.

La fel, recurentul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a menționat că, la data de 12 august 2016, prin art. V al Legii nr. 135 din 21 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a fost completat art. 47 al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, cu alin. (3)-(5), care stabilesc procedura acordării concediului de maternitate polițistului de frontieră, precum și a soției aflate la întreținerea acestuia, modalitatea de calculare și achitare a indemnizației de maternitate.

Astfel, recurentul a indicat că, reieșind din faptul că, Miclauş Xxxx s-a născut la data de xxxxxxxx, instanța de apel eronat și contrar prevederilor art. 46 alin. (1) al Legii nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, a aplicat retroactiv prevederile art. 47 al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, care au intrat în vigoare la data de 12 august 2016.

Recurentul a motivat că, instanța de apel în decizia recurată nu a indicat temeiul legal de obligare a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, la plata indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, în folosul intimatei Miclauş Natalia.

Subsidiar, recurentul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a invocat că, concluziile instanței de apel din dispozitivul deciziei recurate, sunt în contradicție cu partea motivată a deciziei. Or, instanța de apel în partea motivată a deciziei a

stabilit că, " indiferent de faptul, dacă solicitantul acestor indemnizații este angajat în câmpul muncii sau nu, cererea pentru stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului și indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani (1,5 ani) - va fi depusă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale", însă în dispozitivul deciziei a obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră să stabilească și să achite acesta indemnizație.

Totodată, recurentul a invocat că, Miclauş Natalia, avînd statut de persoană neasigurată, CTAS Cahul i-a stabilit și i-a achitat indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 1,5 ani în mărime de 540 lei lunar, iar prin decizia recurată, instanța de apel a admis încasarea concomitentă de către Miclauş Natalia, a două indemnizații pentru același copil, una ca persoană asigurată și alta ca persoană neasigurată.

Recurentul, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al MAI a menționat că, instanța de apel nu s-a expus în privința tuturor motivelor și cerințelor invocate în cererea de apel, și anume asupra cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecare a cauzei în instanța de apel, în mărime de 604,84 lei, cu titlu de cheltuieli de transport.

Recurentul a precizat că, consideră eronată concluzia instanței de apel cu referire la respingerea argumentului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI, cu privire la tardivitatea capătului cererii de chemare în judecată privind încasarea indemnizației de maternitate și indemnizației pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

Astfel, recurentul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al MAI, a specificat că, Miclauş Natalia a omis termenul de adresare în instanța de judecată, de 30 de zile, prevăzut de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Respectiv, recurentul a menționat că, la data de 05 mai 2016 Miclauş Natalia, a depus o cerere prealabilă, către Ministerul Afacerilor Interne, privind acordarea indemnizației unice pentru nașterea copilului și indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani. Prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră cu nr. 35/2-1-M-282/16 din 02 iunie 2016, intimatăi Miclauş Natalia i-a fost comunicat refuzul în admiterea cerinței înainte. Ulterior, la 28 septembrie 2016, intimata a mai depus o cerere prealabilă, privind achitarea indemnizației de maternitate și indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani. Prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră, nr. 35/8-1-M-734/16 din 07 noiembrie 2017, lui Miclauş Natalia i s-a comunicat refuzul în admiterea cerinței privind achitarea indemnizației de maternitate și refuzul în examinarea repetată a cerinței privind achitarea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani.

Totodată, recurentul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a indicat că, cerința privind stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru creșterea

copilului pînă la vîrsta de 3 ani, a fost înaintată de către intimata Miclauş Natalia către Departamentul Poliţiei de Frontieră, în cadrul şedinţei de judecată din data de 14 decembrie 2016.

La data de 28 martie 2018, în adresa lui Miclauş Natalia, Miclauş Igor, CNAS, CTAS Cahul, au fost expediate copiile recursului depus de către Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră al MAI, cu înştiinţarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinţei, iar pînă la examinarea recursului, intimaţii Miclauş Igor, CNAS, CTAS Cahul nu şi-a valorificat dreptul procedural respectiv şi nu au depus referinţă, la cererea de recurs declarată de Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră.

Iar, la 04 mai 2018, intimata Miclauş Natalia, a depus referinţă la recursul depus de către Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră al MAI, prin care a solicitat declararea recursului depus de Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră, ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2018, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră, împotriva deciziei Curţii de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră, urmează a fi admis, a casa decizia Curţii de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Miclauş Natalia împotriva Departamentului Poliţiei de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (succedat în drepturi de Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră), intervenient accesoriu de partea reclamantei Miclauş Igor, intervenient accesoriu de partea pârâtului Casa Naţională de Asigurări Sociale, Ministerul Finanţelor al Republicii Moldova, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului, obligarea stabilirii, calculării şi achitării indemnizaţiei, repararea prejudiciului moral şi încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată, din motivele relevate infra.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanţa verifică, în limitele invocate în recurs şi în baza referinţei depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înştiinţarea participanţilor la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanţei de apel şi să trimită cauza spre rejudecare în instanţa de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul constată că, reclamanta Miclauș Natalia, a indicat că, este căsătorită cu Miclauș Igor din data de 18 iulie 2009, și au doi copii minori, Miclauș Tatiana născută la 25 ianuarie 2010 și Miclauș Xxxx, născută la data de xxxxxxxx. Reclamanta Miclauș Natalia a indicat că, soțul ei, Miclauș Igor, activează în funcție de specialist, în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră al MAI, cu grad de locotenent. Iar, reclamanta Miclauș Natalia nu activează și se află împreună cu copiii, la întreținerea soțului său, Miclauș Igor.

La data de 05 mai 2016 Miclauș Natalia, a depus o cerere prealabilă, către Ministerul Afacerilor Interne, privind acordarea indemnizației unice pentru nașterea copilului și indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani. (f.d.44) Prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră cu nr. 35/2-1-M-282/16 din 02 iunie 2016, intimatăi Miclauș Natalia i-a fost comunicat refuzul în admiterea cerinței înainte. (f.d.46)

Ulterior, la 28 septembrie 2016, intimata a mai depus o cerere prealabilă, către Ministerul Afacerilor Interne, privind achitarea indemnizației de maternitate și indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani. (f.d.47-49) Prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră, nr. 35/8-1-M-734/16 din 07 noiembrie 2017, lui Miclauș Natalia i s-a comunicat refuzul în admiterea cerinței privind achitarea indemnizației de maternitate și refuzul în examinarea repetată a cerinței privind achitarea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani. (f.d.61)

La 22 iunie 2016, Miclauș Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al MAI, intervenient accesoriu din partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului din 02 iunie 2016, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 3-5)

Iar, la 28 septembrie 2016, reclamanta Miclauș Natalia, prin intermediul avocatului stagiar Sergiu Puică, a depus o cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat obligarea MAI să-i stabilească, să-i calculeze și să-i achite lui Miclauș Natalia indemnizația lunară pentru creșterea copilului Miclauș Xxxx, născută la xxxxxxxx, pînă la vârsta de 3 ani. (f.d.58-60)

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Miclauș împotriva Departamentului Poliției de Frontieră MAI, intervenient accesoriu de partea reclamantului Miclauș Igor, intervenient accesoriu de partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului de a achita indemnizația unică pentru nașterea copilului, indemnizația lunară pentru creșterea copilului, nr.35/2-1-M-282/16 din 02 iunie 2016 emis de Departamentul Poliției de Frontieră MAI, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației

pentru concediul medical de maternitate, concediul prenatal și postnatal, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, a fost admis parțial apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră MAI (actual Inspectoratul General al Poliției de Frontieră). A fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017, în partea soluționării pretenției cu privire la obligarea Departamentului Poliției de Frontieră MAI de a calcula și a achita lui Miclaș Natalia indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclaș Xxxx, născută la xxxxxxxxși în partea obligației de a achita și calcula indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Miclaș Xxxx, născută la xxxxxxxx, a câte 30 % lunar din venitul mediu lunar realizat de Miclaș Igor și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cerința lui Miclaș Natalia privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră MAI de a calcula și a achita lui Miclaș Nataliei indemnizația unică pentru nașterea copilului Miclaș Xxxx, născută la xxxxxxxx, a fost obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră să calculeze și să achite lui Miclaș Nataliei indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Miclaș Xxxx, născută la xxxxxxxx, pînă la vârsta de 3 ani a copilului. În rest, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2017 a fost menținută.

Conform art.124 alin.(1) Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal, cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plăindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art.123 alin.(2).

Art. 123 alin. (2) Codul muncii, prevede că, modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat în legătură cu concediul medical este prevăzut de legislația în vigoare.

În corespundere cu art.5 alin (1) lit. d) și alin.(3) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr.289 din 22 iulie 2004, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație de maternitate. Modul de acordare a prestațiilor de asigurări sociale se stabilește de Guvern. Iar, art.16 alin.(1) și (4) al legii menționate supra, statuează că asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate.

Instanța de recurs reține că, conform punctului 3 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din data de 03 februarie 2005, dreptul la indemnizații se confirmă prin certificat de concediu medical (în continuare – certificat medical), eliberat în modul aprobat de Guvern.

CertIFICATELE completate incorect/incomplet nu se acceptă pentru plata indemnizației și se restituie în aceeași zi titularului pentru corectare.

Iar, conform punctelor 22 și 51 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizația se stabilește doar în baza certificatului medical, eliberat de instituția medico-sanitară autorizată, iar în cazul pierderii acestora - în baza duplicatelor eliberate în modul stabilit. Alte documente nu pot servi drept temei pentru stabilirea indemnizației. Iar, potrivit punctul 55 al Regulamentului menționat supra, temei pentru refuzul stabilirii indemnizației solicitate constituie neprezentarea unor acte indicate la punctul 51 al acestui Regulament.

Colegiul relevă că, instanța de apel nu a verificat existența certificatului medical, pentru concediul prenatal și postnatal, al lui Miclauș Natalia, deși acest act constituie temeiul încasării indemnizației de maternitate. Or, instanța de recurs constată că, la materialele cauzei lipsește certificatul medical, pentru concediul prenatal și postnatal al lui Miclauș Natalia.

Subsecvent, instanța de recurs menționează că, conform punctului 47 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din data de 03 februarie 2005, în cazul soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați, certificatul medical se prezintă angajatorului de la locul de lucru de bază al soțului, care în aceeași zi completează, pe versoul certificatului medical, la compartimentul “Completează pontatorul” și “Completează secția de cadre, conform carnetului de muncă” în baza carnetului de muncă al soțului și îl restituie, pentru a fi depus la structurile teritoriale de asigurări sociale.

Astfel, instanța de apel urma să elucideze dacă Miclauș Natalia și-a onorat obligațiunea de a prezenta certificatul medical angajatorului de la locul de lucru de bază al soțului, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

De asemenea, Colegiul consideră că, instanța de apel urma să se expună referitor la faptul dacă urmează a fi aplicate la soluționarea litigiului dedus judecătii prevederile art. 47 al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, care au intrat în vigoare la data de 12 august 2016, potrivit art. V al Legii nr.135 din 21 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Or, la data de 12 august 2016, au intrat în vigoare alin. (3)-(5) art. 47 al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, care stabilesc procedura acordării concediului de maternitate polițistului de frontieră precum și a soției aflate la întreținerea acestuia, modalitatea de calculare și achitare a indemnizațiilor.

Conform art. 6 alin. (1) al Codului civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior.

De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

În conformitate cu art. 6 alin. (2) al Codului civil, legea nouă este aplicabilă doar în situațiile juridice în curs de realizare la data intrării legii în vigoare.

Respectiv, Colegiul conchide că, instanța de apel urma a stabili legea aplicabilă la momentul nașterii dreptului de a solicita fiecare tip de indemnizație, în parte, ținând cont de momentul realizării situațiilor juridice, pe care le creează fiecare.

Totodată instanța de recurs conchide că, CtEDO statuează că, instanțele judecătorești naționale au obligația de a motiva deciziile, iar întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei.

Astfel, Colegiul menționează că, instanța de apel nu a indicat temeiul legal al obligării Inspectoratului General al Poliției de Frontieră la plata în folosul intimatei Miclaș Natalia, a indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani și că admitând pretenția lui Miclaș Natalia, cu referire la indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Conform art. 1 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din data de 08 iulie 1999, indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, reprezintă o formă de sprijin bănesc, ce se stabilește și se acordă prin sistemul public de asigurări sociale, persoanei asigurate, pentru creșterea copilului.

Art. 18 alin. (1) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, prevede că, doar asiguratul care se află în concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, la toate unitățile în care desfășoară activități, are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului, de la data acordării concediului și până la vârsta de 3 ani a copilului.

La fel, conform pct. 7 subpunctul 2) lit. a) al Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 21 august 2015, indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului se stabilește din ziua următoare datei expirării concediului de maternitate – în cazul persoanelor care au beneficiat de indemnizație de maternitate și nu întrunesc condițiile pentru stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului ca persoană asigurată, cu excepția cazurilor de adopție sau de instituire a tutelei și de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului (acordat conform prevederilor legale) – în cazul persoanelor asigurate, cu excepția cazurilor de adopție sau de instituire a tutelei. În cazul în care, data acordării concediului pentru îngrijirea copilului, diferă de la o unitate la alta, indemnizația lunară pentru creșterea copilului, până la împlinirea vârstei de 3 ani, se stabilește începând de la data ultimei acordări a concediului. În cazul în care, persoana neasigurată nu beneficiază de dreptul la indemnizație de maternitate, indemnizația

pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 1,5/2 ani se stabilește de la data nașterii copilului, cu excepția cazurilor de adopție sau de instituire a tutelei;

Instanța de recurs reține că, conform răspunsului nr.2205 din 18 aprilie 2017, emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul, intimata Miclaus Natalia beneficiază de indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 1,5 ani, în mărime de 540 lei (f.d.124), ca persoană neasigurată. Respectiv, instanța de apel a admis încasarea concomitentă a două indemnizații pentru același copil, una ca persoană asigurată și alta ca persoană neasigurată.

Respectiv, Colegiul conchide că, instanța de apel nu a dat apreciere acestui fapt și a omis să stabilească posibilitatea dublei achitării lui Miclaus Natalia, a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului.

De asemenea, Colegiul menționează, instanța de apel nu s-a expus referitor la cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecare a cauzei, în instanța de apel, or, în conformitate cu art. 373 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul constată că, la 09 noiembrie 2017, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI, Cucu Svetlana, a susținut cererea privind încasarea din contul lui Miclaus Natalia în beneficului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI, a cheltuielilor de judecată, în ordine de apel, în mărime de 604, 84 lei. (f.d.147-148, 162)

În corespundere cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză, cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Instanța de recurs conchide că, instanța de apel, în decizia din data de 07 decembrie 2017, nu s-a expus în privința pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în ordine de apel, cu titlu de cheltuieli de transport, în mărime de 604, 84 lei.

Colegiul accentuează că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și a argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora.

Colegiul reiterează că, CtEDO statuează că, instanțele judecătorești naționale au obligația de a motiva deciziile, iar întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei. Deși, articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate.

Totodată, Colegiul remarcă că, la 05 mai 2016, intimata Miclauș Natalia a depus o cerere prealabilă adresată Ministerului Afacerilor Interne, privind acordarea indemnizației unice pentru nașterea copilului Miclauș Xxxx și a indemnizației lunare pentru creșterea copilului Miclauș Xxxx pînă la vîrsta de 3 ani. (f.d. 45)

Prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră cu nr. 35/2-1-M-282/16 din 02 iunie 2016, i-a fost refuzată lui Miclauș Natalia, achitarea indemnizației unice pentru nașterea copilului și a indemnizației lunare pentru creșterea copilului. (f.d.46)

Ulterior, intimata Miclauș Natalia a mai depus o cerere prealabilă, către MAI, datată cu 28 septembrie 2016, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației pentru concediu medical și achitarea indemnizației de maternitate și indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani. (f.d.47-49)

Prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră nr. 35/8-1-M-734/16 din 07 noiembrie 2017, lui Miclauș Natalia i-a fost refuzată achitarea indemnizației de maternitate. (f.d.61)

Instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns, în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Totodată, în corespundere cu art. 17 alin.(1) lit. b) și alin. (4) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins. Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.

Astfel, Colegiul conchide că, Miclauș Natalia a înaintat 2 cereri prelabile cu pretenții diferite, la date diferite, respectiv, instanța de apel, urma să verifice termenul de adresare în instanța de judecată, pentru fiecare cerință în parte.

La fel, instanța de recurs sesizează că, instanța de apel a omis să elucideze din care motive Miclauș Natalia nu a contestat răspunsul nr. 35/8-1-M-734/16 din 07 noiembrie 2017, prin care i s-a refuzat achitarea indemnizației de maternitate.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând cu certitudine faptul că argumentele recurentului Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, sunt fondate și constatând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a casa decizia Curții de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Miclauş Natalia împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (succedat în drepturi de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu de partea reclamantei Miclauş Igor, intervenient accesoriu de partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

La judecarea litigiului dedus judecății, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale ale cauzei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

A admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

A casa decizia Curții de Apel Cahul din 07 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Miclauş Natalia împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (succedat în drepturi de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu de partea reclamantei Miclauş Igor, intervenient accesoriu de partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului, obligarea

stabilirii, calculării și achitării indemnizației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Nina Vascan